

Hemşirelik Alanındaki Romatoid Artrit Konulu Lisansüstü Tezlerin Maxqda ile Bibliyometrik Analizi

Bibliometric Analysis of Postgraduate Theses on Rheumatoid Arthritis in the Field of Nursing Using Maxqda

Zeynep Karakuş¹ , Özlem Altınbaş Akkaş²

Geliş Tarihi (Received): 31.12.2025

Kabul Tarihi (Accepted): 24.04.2026

Yayın Tarihi (Published): 24.08.2026

Abstract: The aim of this study to examine postgraduate studies on "rheumatoid arthritis" found in the YÖK Thesis Center using bibliometric analysis techniques. Bibliometric analysis offers a different approach to identifying changes in studies on rheumatoid arthritis in nursing and developing new studies on the subject. After searching conducted on this topic, 31 theses were found. The accessed theses were subjected to bibliometric analysis, page count, year, research type/method/form, university, departments, advisor titles, and keywords. Content analysis was performed using the "MAXQDA 2024" software package, which is developed for qualitative and mixed methods. For these studies, 21 were presented as master's theses and 10 as doctoral theses, with the first thesis published in 1998. The theses examined regarding rheumatoid arthritis will contribute to the literature by allowing scientists who will conduct research to see the current situation and by guiding studies in the relevant scientific field.

Keywords: Bibliometric Analysis, Maxqda, Nursing, Postgraduate, Rheumatoid Arthritis

&

Öz: Bu çalışma, "romatoid artrit" araştırma başlığında YÖK Tez veri tabanında yer alan lisansüstü çalışmaların bibliyometrik analiz tekniği ile incelemeyi amaçlamaktadır. Bibliyometrik analiz, hemşirelikte romatoid artrit konusunda yapılan çalışmalarda değişimleri belirlemede ve konuya ilişkin yeni çalışmalar geliştirmede farklı bir yaklaşım sunmaktadır. Bu kapsamda yapılan arama sonucunda 31 lisansüstü teze ulaşılmıştır. Ulaşılan tezlerde, sayfa sayısı, yıl, araştırma türü/tipi/şekli, üniversite, anabilim dalları, danışman unvanları, anahtar kelimeler gibi bibliyometrik özellikleri analiz edilmiştir. Veri analizinde nitel ve karma yöntemler için geliştirilmiş "MAXQDA 2024" programı aracılığıyla içerik analizi yapılmıştır. 21'i yüksek lisans ve 10'nu doktora tezi olarak sunulan çalışmalarda ilk tez 1998 yılında yayınlanmıştır. İncelenen Romatoid artrit ile ilgili tezlerin çalışma yapacak olan bilim insanlarının mevcut durumu görmeleri ve ilgili bilimsel alanda çalışmalara rehberlik etmesiyle literatüre katkı sunacaktır.

Anahtar Kelimeler: Bibliyometrik Analiz, Hemşirelik, Lisansüstü, Maxqda, Romatoid Artrit

Atıf/Cite as Karakuş Z, Altınbaş Akkaş Ö. Hemşirelik Alanındaki Romatoid Artrit Konulu Lisansüstü Tezlerin Maxqda ile Bibliyometrik Analizi. Abant Sağlık Bilimleri ve Teknolojileri Dergisi. 2026;6(2):121-131.

İntihal-Plagiarism/Etik-Ethic: Bu makale, en az iki hakem tarafından incelenmiş ve intihal içermediği, araştırma ve yayın etiğine uyulduğu teyit edilmiştir. / This article has been reviewed by at least two referees and it has been confirmed that it is plagiarism-free and complies with research and publication ethics. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/sabited/policy>

Telif Hakkı/Copyright © Published by Bolu Abant İzzet Baysal University, Since 2021 – Bolu

¹Hemşire Zeynep Karakuş, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Bolu, Türkiye, zeynep.karakus@ibu.edu.tr, <https://orcid.org/0009-0004-0623-2555> (Sorumlu Yazar/Corresponding Author)

²Dr. Öğr. Üyesi Özlem Altınbaş Akkaş, Düzce Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik, Düzce, Türkiye, ozlemakkas@duzce.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0001-9313-2616>

Giriş

Romatoid artrit (RA), sinovyumun enflamasyonu ile başlayan sertlik, ödem, ağrı ve eklem fonksiyon kaybına sebep olan kronik otoimmün bir hastalıktır (1-3). Dünyada ve ülkemizde, hastanın ve ailesinin yaşam kalitesini olumsuz yönde etkileyebilen, önemli bir fonksiyonel sakatlık yüküyle birlikte farklı sorunları ortaya çıkarabilmesi sebebiyle, izlem ve tedavisi yüksek maliyetli bir halk sağlığı sorunudur. Yıllık insidans yaklaşık olarak 100.000 kişide kırk olarak tahmin edilen ve hastalığın dağılımını, sıklığını, hastalık oluşumunu etkileyen faktörlerin incelenmesi ve bu hastalığa karşı hedef ve yöntem belirleyen çalışmaların büyük bir kısmı Amerika Birleşik Devletleri ve Kuzey Avrupa ülkelerinde yapılmıştır (4). Ülkemizde ise, hastalığın görülme sıklığı %0,56 olarak tespit edilmiştir (5,6). Ülkemizde 15 ve daha yukarı yaştaki nüfusun %7,9'u romatoid artrit hastasıdır (7). Dünya Sağlık Örgütü'nün 2023 yılında yayınladığı verilerine göre ülkemizde 15 yaş ve üzeri Romatoid artritden ölenlerin sayısı 144'tür (8).

Romatoid artrit'in başlangıcından itibaren en erken tanı üç ile 24 ay arasında konulmaktadır. Kademeli olarak çeşitli komplikasyonlar ve eklem hasarlarının gelişmesi geç kalınan tanılarda ve tedavi süreci gecikmelerinde olmaktadır. Erken tanı bahsedilen olumsuz durumların önlenmesi ve tedavisinin etkili şekilde planlanması için oldukça önemlidir (9).

Erken teşhis, hastanın yakın takibi, güncel ve etkili ilaçlarla tedaviye başlanması hastalığın kontrol altına alınmasının en etkili yöntemleridir (10-12). Genel tedavi hedefi, daha fazla fonksiyonel yetersizliği, iş kaybını ve yapısal hasarı önlemek, daha iyi yaşam kalitesi ve klinik sonuçlar elde ederek hastalık aktivitesini önemli ölçüde azaltmak ya da tam remisyona ulaşmaktır (13,14).

Romatoid artrit hastalığının kontrol altına alınmasında farmakolojik tedaviler ile birlikte aktif hastalık döneminde hastanın sık ve düzenli kontroller ile yakın takibi ile hastaların eğitimi temel tedavi bileşenleri arasında yer almaktadır (15). RA tedavisinde hem geleneksel hem de yeni yaklaşımlar kullanılmaktadır. Nonstroid antienflamatuar ilaçlar, monoklonal antikolar, anti-romatizmal ilaçlar geleneksel tedavide kullanılırken, lipozomlar, gen terapisi, nanoteknoloji, oral tolerans ve biyolojik ajanlar yeni tedavi yöntemleri arasında yer almaktadır (16).

Romatoid artrit hastalığının çok yönlü etkileri nedeniyle bakım sürecinde farklı sağlık profesyonellerine ihtiyaç duyulmakta olup, bu ekibin en önemli üyelerinden biri hemşirelerdir. Romatoid artritli bireylerin bakımında hemşireler, hastalığın fiziksel, psikolojik ve sosyal boyutlarını kapsayan çok yönlü roller üstlenerek hastaların bakım ve destek süreçlerinde aktif rol almaktadır. Bu kapsamda toplum temelli hemşireler, hastaların günlük yaşam aktivitelerindeki kısıtlılıklarını değerlendirme ve öz bakım becerilerini geliştirme konusunda önemli bir görev üstlenirken, hastane ortamında çalışan hemşireler ise özellikle hastalık alevlenmeleri ve eklem cerrahisi (örneğin eklem artroplastisi) süreçlerinde daha yoğun ve uzmanlaşmış bakım sağlamaktadır. Bu farklı bakım ortamlarında yürütülen hemşirelik uygulamaları, romatoid artrit yönetiminde bakımın sürekliliğini desteklemekte ve hemşirelerin klinik karar verme süreçlerindeki etkinliğini artırarak daha kaliteli ve bütüncül hasta bakımı sunulmasına katkı sağlamaktadır (17,18).

Romatoid artrit hastasının hekimi ile beraber hemşiresi ve kendisinin, uluslararası kılavuzlara göre hastanın tercihleri, komorbiditeleri ve değerlerini göz önünde bulundurularak birlikte karar vermelerini önermektedir (19-21). Sağlık çalışanlarının en büyük grubunu oluşturan hemşireler, hastalara yönelik daha proaktif değerlendirmeler yapan, psikolojik destekten hasta eğitimine bakım koordinasyonundan hastalığın etkilerinin izlenmesine kadar romatizmal hastalıklarda genişletilmiş roller üstlenmektedir (22).

Bibliyometrik analiz yöntemlerinin bilimsel üretimi değerlendirmek için değerli bir yöntem olarak görülmesi, bu yöntemi kullanan yayın sayısının son yıllarda artış göstermesine katkı sağlamıştır (23). Büyük miktarda bilimsel veriyi belirli kriterlere göre titiz bir şekilde inceleyen ve değerlendiren popüler bir yöntem olan bibliyometrik analiz yöntemi; bilim insanlarına yapacakları araştırma için yol haritası sunmaktadır (24, 25). Bu tür analizlerin hemşirelik alanında kullanımı yeni olsa da, ilgili alandaki araştırma boşluklarını belirlemesi için kullanılması bu tür çalışmaların sayısının son yıllarda artmasını sağlamıştır. Literatürde bilindiği kadarıyla hemşirelik alanında yapılan RA tezleri ile ilgili bir

bibliyometrik analiz bulunmamaktadır. Lisansüstü tezler kavramların tarihsel gelişimini, incelenme sıklığını ve araştırma yapan bölüm ve üniversiteleri belirlemek için bir veri kaynağı görevi gören ayrıca güncel verileri de yakında takip etmektedir. Bu bakış açılarından yola çıkarak, bu araştırmanın amacı, Romatoid artrit üzerine lisansüstü tezlerin yazıldığı üniversiteleri, incelenen bölümleri, Romatoid artrit ile birlikte kullanılan anahtar kelimeleri ve bunların ilişkilendirildiği konuları belirlemektir (26).

Bu çalışmada amaç, ülkemizde hemşirelik alanında yayınlanmış romatoid artrit ile ilgili lisansüstü tezleri bibliyometrik özellikler kapsamında analiz etmek ve incelemektir. Araştırmadan elde edilecek sonuçların, hemşirelere romatoid artrit konusunda yayınlanmış lisansüstü tezlerin en güncel durumu göstermesi açısından önem taşıdığı, hangi konularda aşırı çalışıldığını, hangi alanlarda boşluklar olduğunun belirlenmesi ve gelecekteki çalışmalar için katkı sağlayacağı söylenebilir.

Gereç ve Yöntem

Araştırma, retrospektif-tanımlayıcı tiptedir. Gerçekleştirilen çalışmada YÖKTEZ arşivinden yararlanılmıştır. Tez taraması Ocak 2025 tarihinde gerçekleştirilmiş olup herhangi bir yıl kısıtlaması yapılmamıştır. Bu amaçla, Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi arama motorunda Türkçe "hemşirelik", "romatoid artrit" ve İngilizce "rheumatoid arthritis", "nursing" anahtar sözcükleri ile sorgulama yapılmıştır. Yapılan sorgulama sonucunda hemşirelik alanında romatoid artrit ile ilgili yapılan ve Ulusal Tez Merkezinde dâhil etme kriterlerine uygun 31 lisansüstü tez çalışması araştırma kapsamında incelenmiştir. Erişilen lisansüstü tezlerde bibliyometrik analiz gerçekleştirilirken aşağıda yer alan sorulara yanıt aranmıştır.

- Hemşirelik alanında yayınlanmış romatoid artrit konusunda yazılan tezlerin türü nedir?
- Kriterlere uygun lisansüstü tezler hangi yıllar arasında yazılmıştır?
- Hemşirelik alanında yayınlanmış romatoid artrit konusunda yazılan tezler hangi üniversitelerde hazırlanmıştır?
- Tezlerin yazıldığı yoğunluklu ana bilim dalları hangileridir?
- Lisansüstü tezler yazılırken hangi araştırma türü/tipi/şekli kullanılmıştır?
- Analize tabi tutulan lisansüstü tezlerde kaç tane anahtar kelime kullanılmıştır?
- Analize tabi tutulan lisansüstü tezlerde toplam sayfa sayısı hangi aralıklardadır?

Çalışmaya Dahil Edilme Kriterleri:

- Tam metne ulaşılması,
- Romatoid artrit çalışmalarının Hemşirelik alanında yapılmış olması,

Dışlama Kriterleri:

- Hemşirelik alanı dışında yapılmış tezler
- Anahtar kelimeleri içeren ancak kuramın kullanılmadığı tezler

Bulgular

Bibliyometrik yöntem ile bu çalışmaların analizlerinin yapılması için YÖK-kapsamında Ulusal Tez Merkezinde (27) 2025 yılından önce yazılmış ve herhangi bir zaman aralığı sınırlaması yapılmayarak ulaşılan 31 adet lisansüstü tez seçilmiş ve incelenmiştir. Maxqda programının 2024 sürümü, kriterleri sağlayan tezlerin bibliyometrik analizini gerçekleştirmek için kullanılmıştır. Araştırma amacı doğrultusunda elde edilen bulgular toplam 9 alt başlıkta toplanmıştır. Bibliyometrik özellikler doğrultusunda değişkenler oluşturulmuştur. Bu değişkenler; üniversite, yıl, danışman unvanları, enstitüler, anabilim dalları, anahtar kelimeler, tür, sayfa aralıkları, araştırma türü/tipi/şekli olarak

belirlenmiştir. Tezlerden elde edilen veriler ile her bir değişkene ait alt kodlar oluşturulmuştur. Her değişken için Maxqda'dan elde edilen veriler yorumlanarak sunulmuştur.

Elde edilen tezler “üniversite, yıl, danışman unvanları, enstitüler, anabilim dalları, anahtar kelimeler, tür, sayfa aralıkları, araştırma türü/tipi/şekli” özellikleri açısından incelenmiştir.

Analizde değerlendirilen makalelerin tez sayıları incelendiğinde en çok İstanbul Üniversitesi (4) ve Sivas Cumhuriyet Üniversitesi (3) ile Hacettepe Üniversitesinde (3) yapıldığı görüldü. Tablo 1 ve Şekil 1’de “romatoid artrit” konulu tez yazımı yapılan üniversiteler, bu üniversitelerde yapılmış olan tez sayıları ve yüzde dağılımı yer almaktadır.

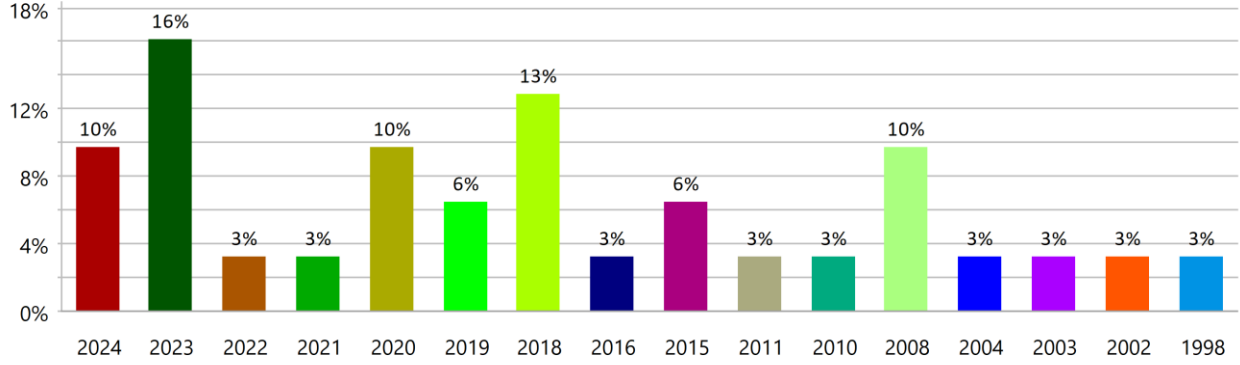
Tablo 1. Romatoid artrit konulu tez yazımı yapılan üniversiteler ve bu üniversitelerde yapılmış olan tez sayıları.

Üniversite Adı	Tez Sayısı	Yüzde
İstanbul Üniversitesi	4	12,90
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	3	9,68
Hacettepe Üniversitesi	3	9,68
Trakya Üniversitesi	2	6,45
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	2	6,45
Ege Üniversitesi	2	6,45
Gaziantep Üniversitesi	2	6,45
Atatürk Üniversitesi	1	3,23
Kafkas Üniversitesi	1	3,23
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi	1	3,23
Manisa Celal Bayar Üniversitesi	1	3,23
Sanko Üniversitesi	1	3,23
Mersin Üniversitesi	1	3,23
Afyon Kocatepe Üniversitesi	1	3,23
Fırat Üniversitesi	1	3,23
İnönü Üniversitesi	1	3,23
Hasan Kalyoncu Üniversitesi	1	3,23
Ordu Üniversitesi	1	3,23
İzmir Katip Çelebi Üniversitesi	1	3,23
Abant İzzet Baysal Üniversitesi	1	3,23
TOPLAM	31	100,00

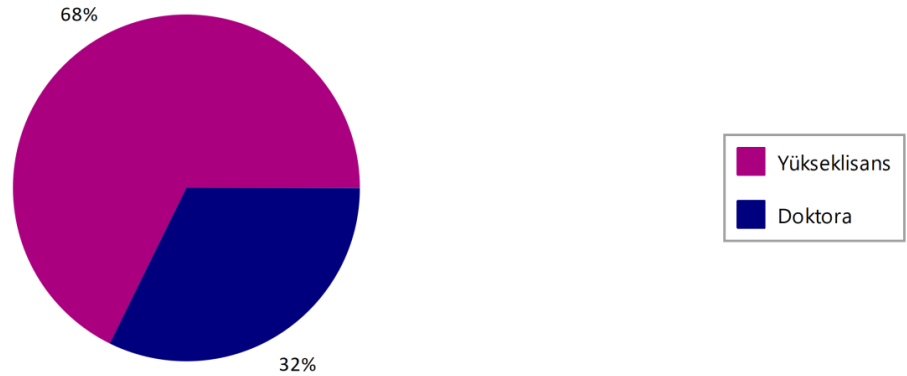
Şekil 1. Romatoid artrit konulu tez yazımı yapılan üniversitelerin yüzde dağılım grafiği.

Analizde değerlendirilen tezlerin yayın yılları incelendiğinde en çok 2023 yılında (n=5), 2018 yılında (n=4) ve 2008, 2020 ve 2024 yıllarında (n=3) yayın yapıldığı, en az yayının ise geri kalan yıllarda (n=1 ve n=2) yapıldığı görüldü. Zaman dilimine göre 1998 yılından 2024 yılına kadar yapılan tezlerin grafik gösterimi Şekil 2’de verilmiştir.

Şekil 2. Yıllara göre tez sayısı.

Şekil 3’deki lisansüstü tezlerin türlerine göre dağılımına bakıldığında 21 adet (%68) ile en fazla hazırlanan tez yüksek lisans düzeyinde hazırlanmıştır. Doktora düzeyinde tezlerin ise 10 adet (%32) olduğu görülmektedir.

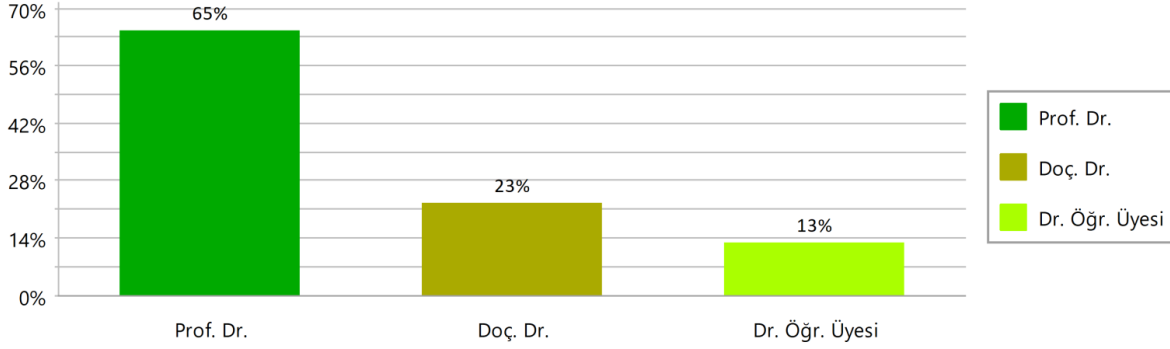
Şekil 3. Lisansüstü tezlerin türlerine göre dağılımı.

Romatoid artrit konusuyla ilgili hangi anabilim dallarında tezlerin çalışıldığına bakıldığında toplam 4 farklı anabilim dalı tespit edilmiştir (Şekil 4). Tezler %48 (n=15) ile İç Hastalıkları Hemşireliği anabilim dalı tarafından çalışılmıştır. Hemşirelik anabilim dalı ise %45 (n=14) oranla ikinci sırada yer almaktadır. İç Hastalıkları Hemşireliği anabilim dalında yayınlamış tezlerin %80’i yüksek lisans düzeyinde, %20’si ise doktora düzeyindedir.

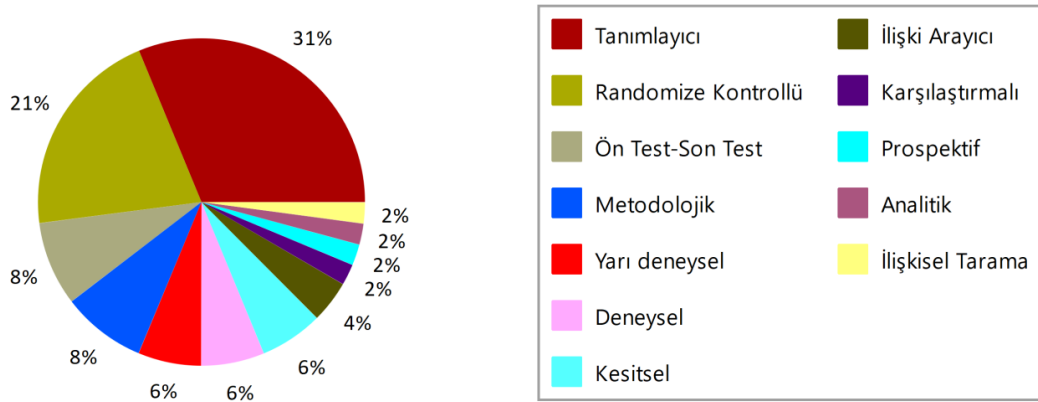

Şekil 4. Tezlerin anabilim dallarına göre dağılımı.

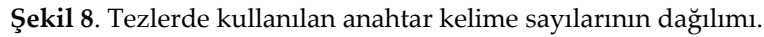
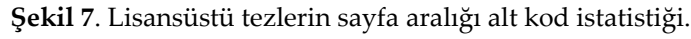
Şekilde 5’de lisansüstü tezlere tez yürütücülüğü yapmış danışmanların unvanlarına göre dağılımı yer almaktadır. Buna göre Romatoid artrit üzerine yapılmış tezlere danışmanlık yapan akademisyenlerin %65’i Profesör Doktor, %23’ü Doçent Doktor ve %13’ü ise Doktor Öğretim Üyesi olarak tez yürütücüsü olmuştur.

Şekil 5. Lisansüstü tezlerin danışman unvanlarına göre dağılımı.

Analize tabi tutulan tezlerin materyal ve metotları bölümlerindeki araştırma türü/tipi/şekli incelendiğinde tezlerde en çok kullanılan araştırma türü/tipi/şekli %31 (n=15) tanımlayıcı olduğu görülmektedir. Randomize kontrollü araştırma tipi %21 (n=10) ikinci sırada yer almaktadır (Şekil 6). Çoğu tezde birden çok araştırma türü/tipi/şekli birlikte kullanılmıştır. Örneğin; tanımlayıcı ve analitik, tanımlayıcı ve metodolojik, ön test-son test ve yarı deneysel, tanımlayıcı ve ilişkisel Tarama gibi.

Şekil 6. Tezlerin araştırma türü/tipi/şekline göre dağılımı.

Hemşirelik alanında yayınlanmış romatoid artrit konusunda yazılan lisansüstü tezlerin sayfa sayıları değişkeni aralıklar şeklinde kodlanmıştır. Şekil 7’de görüldüğü üzere tezlerin çoğunluğu (%68) 0-100 sayfa aralığındadır. 251-300 sayfa aralığında bulunan bir adet tezin doktora tezi olduğu görülmektedir.

Şekil 9. Tezlerin anahtar kelimelerine ait kod bulutu.

Tartışma

Hemşirelikte Romatoid artrit konusundaki tezlerin YÖK tez veri tabanında “Hemşirelik, Romatoid, artrit” kelimeleri ile yapılan taramalarda ilk olarak 1998 yılında yayınlanmış toplam 31 lisansüstü tez çalışmasına erişilmiş ve bibliyometrik özellikleri belirlenmiştir. Elde edilen veriler ile analiz edilen bulgular sunuldu. Elde edilen veriler, hemşirelikte akademik gelişimin son yıllarda ivme kazanmasıyla birlikte lisansüstü tez üretiminde artış yaşandığını göstermektedir. Tezler incelendiğinde ve kelime bulutuna da bakıldığında, hemşirelik girişimlerinin ağırlıklı olarak, bakım, yorgunluk, eklem, kronik ağrı gibi hasta sonuçlarına odaklandığı; egzersiz, aktivite ve fiziksel hareket gibi hemşirelik girişimleri önerilmiştir.

Romatoid artriti konu alan lisansüstü tezlerin yapılan analizi sonucu büyük çoğunluğunun (%68) yüksek lisans tezinden oluştuğu görülmektedir. Araştırmada 1998-2024 yılları arasında 2023 (n=5) yılının en fazla tez türetilen yıl olduğu ve yüksek lisansta üç doktora ise iki tezin yayınlandığı tespit edilmiştir. Bu sonuç, romatoid artrit konusundaki akademik çıktının daha çok yüksek lisans düzeyinde yoğunlaştığını, doktora düzeyinde ise daha sınırlı kaldığını göstermektedir. Bu durum, romatoid artrit konusunda daha kapsamlı doktora çalışmalarının artırılması gerektiğine işaret etmektedir.

Romatoid artritli hastalara yönelik yapılan ve en çok tezin yayınlandığı 2023 yılındaki tezler incelendiğinde ise, hemşirelik girişimlerinin ağrı, yorgunluk, uyku kalitesi ve fonksiyonel durum gibi temel hasta sonuçları üzerindeki etkilerini ortaya koyduğu görülmektedir. Bu bulgular, hemşirelik bakımının çok boyutlu bir yaklaşımla ele alınması gerektiğini göstermektedir. Lisansüstü tezler üniversite açısından değerlendirildiğinde devlet üniversitelerinde üretilen tezlerin sayıca daha fazla olduğu, İstanbul Üniversitesi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi ve Hacettepe Üniversitesi’nin konuyla ilgili en fazla tez türeten üniversiteler olduğu saptanmıştır. Bu durum, devlet üniversitelerinde akademisyen ve lisansüstü öğrenci sayısının daha yüksek olmasıyla ilişkili olabilir. Bununla birlikte bu veri, lisansüstü araştırma üretiminin kurumsal dağılımında devlet üniversitelerinin daha baskın bir role sahip olduğunu göstermektedir. Vakıf üniversitelerinde daha sınırlı tez üretimi ise araştırma kapasitesi, akademik altyapı ve lisansüstü programların yaygınlığı açısından değerlendirilmesi gereken bir durum olarak öne çıkmaktadır. Bu yöntem ile analize tabi tutulan tezlerin kodlaması yapılırken tezlerde belirtilen anabilim dalları esas alınarak yapılmıştır.

Analize tabi tutulan tezlerin büyük çoğunluğu İç Hastalıkları Hemşireliği anabilim dalında çalışıldığı tespit edilmiştir. İkinci sırada ise Hemşirelik anabilim dalında tezlerin olduğu görülmektedir. Tez çalışmalarına yürütücülük yapan danışmanların çoğunluğu ise “Prof. Dr.” unvanına sahip olduğu belirlenmiştir. Dört adet anahtar kelime kullanımının %39 ile en fazla olduğu görülmektedir. Tezler incelendiğinde ise 3. sırada yer alan anahtar kelime olmayan tezlerin 1998, 2002 ve 2003 yıllarında İstanbul üniversitesinde yayınlanan tezler olduğu saptanmıştır.

Araştırma türü/tipi/şekli olarak %31 ile tanımlayıcı tip kullanıldığı görülmektedir. Bu ve diğer dağılımlar ile hemşirelik alanında araştırmaların ağırlıklı olarak mevcut durumu tasarlamaya odaklandığını, buna karşın müdahale ve neden-sonuç ilişkisini ortaya koymaya yönelik daha güçlü araştırma tasarımlarının sınırlı kaldığını görülmektedir. DeneySEL ve yarı deneySEL çalışmaların toplam oranı sonucundan kanıta dayalı uygulamaları destekleyecek güçlü araştırma tasarımlarının yeterli düzeye ulaşmadığı söylenebilir.

Sonuç ve Öneriler

Romatoid artrit alanında hemşirelik kapsamında gerçekleştirilen lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizi ile bu alandaki çalışmaların büyük ölçüde yüksek lisans düzeyinde, tanımlayıcı araştırma tasarımlarında ve iç hastalıkları hemşireliği anabilim dalı çerçevesinde yoğunlaştığını ortaya koymuştur. Bu bağlamda, hemşirelik alanında daha güçlü bilimsel kanıtların üretilebilmesi ve kanıta dayalı uygulamaların geliştirilmesi için metodolojik çeşitliliğin artırılması, özellikle deneySEL nitelikte araştırmaların planlanması ve desteklenmesi önerilmektedir. Romatoid artrit alanındaki tezlerin büyük ölçüde yüksek lisans tezlerinde yoğunlaştığı, doktora düzeyindeki çalışmaların ise sınırlı kaldığı belirlenmiştir. Bu

doğrultuda, alanda daha güçlü bilimsel kanıt üretiminin desteklenmesi amacıyla doktora düzeyinde yürütülen tezlerin artırılması ve teşvik edilmesi önerilmektedir. Çalışmaların özellikle son yıllarda artış göstermesi, romatoid artritli bireylerin bakımına yönelik ilginin giderek arttığını ve ileri düzeyde hemşirelik uygulamalarını yerine getiren hemşirelerin bulunduğunu düşündürmektedir. Bu bibliyometrik çalışmanın Romatoid artrit ile ilgili çalışma yapacak olan araştırmacılara mevcut durumu değerlendirmede katkı sağlama ve gelecekteki çalışmalara rehberlik etme potansiyeli bulunmaktadır.

Etik Beyan: Etik onay alınmamıştır, çünkü çalışmada insan ya da hayvan denekleri yer almamıştır. Bu çalışmanın hazırlanması sırasında bilimsel ve etik ilkeler ile Helsinki Deklarasyonu'ndaki araştırma ilkelerine uyulduğu beyan edilmiştir ve kullanılan tüm çalışmalar bibliyografyada yer almaktadır.

Yazarların Katkıları: Çalışma konsepti/tasarımı: ZK, ÖAA – Veri toplama: ZK – Veri analizi/yorumlama: ZK, ÖAA – Makalenin yazımı: ZK, ÖAA – İçeriğin eleştirel incelenmesi: ZK, ÖAA – Son onay ve sorumluluk: ZK, ÖAA.

Akran Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Çıkar Çatışması: Çıkar çatışması yoktur.

Finansal Destek: Finansal destek alınmamıştır.

Teşekkür: Teşekkür açıklaması yoktur.

Diğer Beyanlar: Yoktur.

Kaynaklar

1. Turk MA, Liu Y, Pope JE. Non-pharmacological interventions in the treatment of Rheumatoid Arthritis: A systematic review and meta-analysis. *Autoimmun Rev.* 2023;22(6): 103323.
2. Nadrian H, Hosseini Niaz Y, Basiri Z, Tahamoli Roudsari A. Development and psychometric properties of a Self-Care Behaviors Scale (SCBS) among patients with rheumatoid arthritis. *BMC Rheumatol.* 2019; 3: 4.
3. Long H, Liu Q, Yin H, et al. Prevalence trends of site-specific osteoarthritis from 1990 to 2019: Findings from the global burden of disease study 2019. *Arthritis Rheumatol.* 2022; 74(7): 1172-83.
4. Myasoedova E, Davis J, Matteson EL, Crowson CS. Is the epidemiology of rheumatoid arthritis changing? Results from a population-based incidence study, 1985-2014. *Ann Rheum Dis.* 2020;79 (4): 440-444.
5. Tuncer T, Gilgi E, Kacar C, Kurtais Y, Kutlay S, Butun B. Prevalence of Rheumatoid Arthritis and Spondyloarthritis in Turkey: A Nationwide Study. *Arch Rheumatol.* 2017;33(2): 128-136.
6. Akın P, Turhan M, Özbek S. Romatoid artrit: klinik bulgu, tanı ve tedavi stratejileri. *Çukurova Tıp Öğrenci Derg.* 2025;5(1): 20-28.
7. TÜİK, Sağlık Araştırması. 2012 (İnternet). Erişim adresi: <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Turkiye-Saglik-Arastirmasi-2012-13490> Erişim Tarihi: 30.03.2025.
8. World Health Organization. 2023, (<https://platform.who.int/mortality/themes/theme-details/topics/indicator-groups/indicator-group-details/MDB/rheumatoid-arthritis>). Erişim Tarihi: 02.04.2025.
9. Rani R, Raina N, Sharma A, Kumar P, Tulli HS, Gupta M. Advancement in nanotechnology for treatment of rheumatoid arthritis: scope and potential applications. *Naunyn Schmiedebergs Arch Pharmacol.* 2023;396(10): 2287-310.
10. Çefle A, Keser G, Terzioğlu E, ve ark. Turkish Society for Rheumatology recommendations for the management of Rheumatoid Arthritis. *Ulusal Romatoloji Dergisi.* 2018;10(2): 81-84.
11. Kwok SK, Tang LM, Tsang HL, et al. Nurse-led consultation for patients with Rheumatoid Arthritis at low disease activity: A randomized noninferiority trial. *Arthritis Care Res (Hoboken).* 2022;4(10): 1736-1744.
12. Smolen JS, Breedveld FC, Burmester GR, et al. Treating Rheumatoid Arthritis to target: 2014 update of the recommendations of an international task force. *Ann Rheum Dis.* 2016;75(1): 3-15.
13. Lin YJ, Anzaghe M, Schulke S. Update on the pathomechanism, diagnosis, and treatment options for Rheumatoid Arthritis. *Cells.* 2020;9(4): 880.
14. Sweeney AT, McCabe C, Flurey CA, et al. The patient perspective of nurse-led care in early rheumatoid arthritis: A systematic review of qualitative studies with thematic analysis. *J Clin Nurs.* 2021;30(1-2): 145-160.
15. Scherer HU, Häupl T, Burmester GR. The etiology of Rheumatoid Arthritis. *Journal of Autoimmunity.* 2020;110: 102400.
16. Akdağ H, Kırmusaoğlu S. Romatoid artrit tedavisinde uygulanan güncel yaklaşımlar. *Haliç Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi.* 2019;2(2): 197-206.
17. Walker J. Rheumatoid Arthritis: Role of the nurse and multidisciplinary team. *British Journal of Nursing* 2012;21(6): 334-339.

18. Kalav S, Bektaş, H. Romatoid Artrit semptom yönetiminde hemşirelerin rolleri. Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi. 2018;34(2): 112-130.
19. Zangi HA, Ndosi M, Adams J et al. EULAR recommendations for patient education for people with inflammatory arthritis. Ann Rheum Dis. 2015;74(6):954-962.
20. Hill J. Rheumatology Nurse Specialists-Do We Need Them? Oxford University Press, 2007;46(3): 379-381.
21. Van Eijk-Hustings Y, Van Tubergen A, Boström C, et al. EULAR recommendations for the role of the nurse in the management of chronic inflammatory arthritis. Annals of The Rheumatic Diseases. 2012;71(1): 13-19.
22. Watts RA, Mooney J, Barton G, et al. The outcome and cost effectiveness of nurse-led care in the community for people with Rheumatoid Arthritis: A non-randomised pragmatic study. BMJ Open. 2015;5(8): e007696.
23. Ellegaard O, Wallin JA, The bibliometric analysis of scholarly production: How great is the impact? Scientometrics. 2015;105(3): 1809-1831.
24. Kuruthan MN, Oran F. Harita Prensiplerinin Görsel Haritalama Tekniğine Göre Bibliyometrik Analizi. Sage Yayıncılık San. Tic. ve Ltd. Şti. 1. Basım, Ankara, 2018, 7-14.
25. Donthu N, Kumar S, Mukherjee D, Pandey N, Lim WM. How to conduct a bibliometric analysis: An overview and guidelines. Journal of Business Research. 2021;133: 285-96.
26. Şimşek T, Benk O, Kenek G. Esnek çalışma konulu lisansüstü tezlerin Maxqda ile bibliyometrik analizi. Yönetim ve Çalışma Dergisi. 2023;7(1) 59-86.
27. Ulusal Tez Merkezi (İnternet). Erişim adresi: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/> Erişim Tarihi: 24.01.2025.